

CAPITOLUL 1

Veni din nou anotimpul negoțului. Baru era încă prea mică să-și dea seama de felul în care mergeau lucrurile în imperiu.

Mascarada își trimise soldații preferați să cucerească Taranoke: pânză pentru vele, vopseluri, ceramică smălțuită, piele de focă și uleiuri, bancnote tipărite în limba ei din Falcrest. Micuței Baru, care construia castele în nisipul negru și fierbinte, îi plăcea să se uite cum soseau negustorii în port. Învățase să numere ținând seama fiecărei corăbii și păsărilor care îi dădeau roată.

Aproape două decenii mai târziu, privind fregatele purtătoare de foc bandându-se în lumina aurorii, avea să-și aducă aminte de aceste vele la orizont. La vârsta de șapte ani însă fetița Baru Cormoran nu le dădea importanță. Îi erau dragi în special aritmetica, păsările și părinții ei, care-i puteau arăta stelele.

Dar tocmai părinții ei o învățaseră să se teamă.

În seara roșiatică de toamnă, înainte de răsăritul stelelor, tații ei o duseră pe Baru pe plajă să adune varec pentru cenușă, destinată sticlei și sticlă destinată la rândul ei lentilelor de telescop, ce urmau să fie șlefuite cu piatră vulcanică. Lentilele aveau să fie vândute. Când ajunseră pe plajă, Baru văzu în zare corăbiile de negoț ale Mascaradei dând ocol cu precauție Recifului lui Halae.

— Priviți, tați! zise ea. Sosesc corăbiile pentru piața din Iriad.

— Le văd.

Tatăl Salm își adumbri ochii și se uită la corăbii, strângând din buzele crăpate. Umerii de uriaș i se încordau la fiecare mișcare.

— Du-te și umple-ți găleata!

— Ia uite!

Tatăl Solit, ai cărui ochi erau mai ageri, își luă soțul de mână și-i arătă cu degetul.

— Mai e și o a treia corabie. Acum navighează în convoi. Baru se făcea că sapă după varec și asculta.

— Pirații sunt un pretext bun pentru convoi. Iar un convoi e un pretext bun pentru o escortă, spuse Salm și scuipă în apă.

— Pinion avea dreptate. Tratatul ăla e otrăvit.

Uitându-se la reflexia lor, Baru îl văzu pe Solit cuprinzându-l pe Salm după umeri, apăsând cu mâna plină de bătăături mușchii dezgoliți ai soțului său. Cei doi bărbați își purtau părul împletit. Solit îl avea tuns scurt ca să nu-l deranjeze în fierărie, Salm și-l ținea împletit într-o coadă complicată până în talie, în semn că era un respectat ucigaș de câmpeni.

— Ei, o vezi? întrebă Solit.

— Nu. Dar e-acolo. Dincolo de linia orizontului.

— Ce-i acolo, ta? întrebă Baru.

— Umple-ți găleata, Baru! mormăi Salm.

Baru își iubea mult de tot mama și tații, dar ceva mai mult iubea să descopere lucruri noi, iar recent, descoperise șiretenia.

— Ta, zise ea către Solit, care era mai îngăduitor, o să mergem mâine la piața din Iriad să vedem corăbiile?

— Umple-ți găleata, Baru! răspunse Solit, iar ea, pentru că-i vorbise la fel ca Salm în loc să-i facă pe plac, își dădu seama că e îngrijorat.

După o clipă însă, acesta adăugă:

— Tu șlefuește-ți sticla în seara asta și o să avem suficientă de vândut. Și da, poți să vii la Iriad să vezi corăbiile.

În acea seară, Baru deschise dicționarul copiat de mână al mamei ei, miji ochii în lumina lumânării ca să descifreze scrisul înghesuit și numără literele din alfabetul urunoki până ajunse la: „convoi: caravană alcătuită din mai multe corăbii, grupate pentru protecție reciprocă, aflate de regulă sub escorta unui vas de război“.

Un vas de război. Hm.

„E acolo“, zisese tatăl Salm.

Din curtea casei lor, construite din beton amestecat cu cenușă, se auzeau scrijelitul pietrei pe sticlă și glasurile șoptite și îngrijorate ale mamei și taților ei, o vânătoreasă, un fierar și un scutier. Care-și făceau iar griji în privința *tratatului*.

Căută și acest cuvânt, sperând să-l înțeleagă, de parcă înțelegerea i-ar fi dat putere asupra lucrurilor. Numai că nu pricepea cum putea un tratat să fie otrăvit. Poate că avea să afle în piața din Iriad.

Baru puse la loc dicționarul mamei și, șovăind, zăbovi cu degetele pe cusăturile în lanț de pe copertă. Mama avea în colecția ei o carte nouă, legată în piele necunoscută. Pe prima pagină – tipărită cu caractere ciudate, ordonate, precise și impersonale – citi cu glas tare titlul: *Abecedar de afaionă, limba negoțului imperial, pus la dispoziția locuitorilor din Taranoke pentru a le fi de folos*.

În colțul de jos era un număr de exemplar, aproape mai mare decât știa ea să numere.

* * *

Piața se pregătea ca o fată mare acolo unde marea se vălurea în brațele de bazalt ale golfului din Iriad, sub lanurile de trestie de zahăr, arbori de macadamia și arbuști de cafea care creșteau din argila vulcanică.

Încă de dinainte de primele amintiri ale lui Baru, piața, cel mai gălăgios și mai vesel loc din lume, umpluse docurile

Iriadului. În acel an erau mai multe corăbii în port, nu doar bărci pescărești taranoki și feluci, nu doar neguțători oriati din sud pe care-i cunoștea atât de bine, ci și corăbii de negoț de-ale Mascaradei, înalte și cu pânze albe. Odată cu venirea lor, piața se întinsese dincolo de promenada de scânduri, pe poduri plutitoare de koa și nuc ce săltau pe apă și unde toboșarii țineau ritmul în lumina și căldura soarelui.

În acea zi, Baru se ducea la piață cu o nouă bucurie, bucuria comploturilor. Avea să afle ce-i tulbura pe părinții ei, care era treaba cu tratatele și cu aglomerația de corăbii de război. Avea să repare ea lucrurile.

Se îndreptau spre piață în canoe. Baru se așezase la prora, mama Pinion și tatăl Salm vâsleau, iar tatăl Solit stătea, agitat, cu ochii pe telescoape. Vântul dinspre mare ridica în aer stoluri de rațe cu cap negru și ferăstrași mari, grupuri de alawa cu gât țepos care strigau pe două tonuri, egrete, păsări ale furtunii și fregate, iar sus de tot, lupi de mare mari și negri, ca niște prevestiri ale nopții. Încercă, hotărâtă, să le numere și să nimerească toate speciile.

— Baru Cormoran, zise mama Pinion zâmbind.

În ochii lui Baru, femeia era ca un freamăt de valuri de furtună, un trăsnet, la fel de lent și puternic precum lumina soarelui. Când citea despre pantere, fetița își imagina ochii negri ai mamei ei și zâmbetul care-i dezvelea dinții. Dădea la vâslă cu mișcări line și sigure ca valurile.

— Un nume potrivit.

Baru, care se simțea în siguranță, iubită și nerăbdătoare să impresioneze cu o numărătoare exactă a păsărilor, cuprinse coapsa mamei cu brațele.

Găsiră un chei, descărcară telescoapele și se treziră în mijlocul pieței. Baru, atât de mică, înainta prin mulțimea de genunchi și glezne. Rămase în urma părinților ei, căscând gura la tarabele vânzătorilor. Taranoke fusese dintotdeauna un port comercial, o insulă sigură la care opreau dromoa-nele oriati și canoele insularilor, așa că Baru crescuse știind

cât de cât cum merg lucrurile când venea vorba de negoț: arbitraj, schimb valutar, import și export.

„Vindem trestie de zahăr, miere, cafea și citrice“, zicea mama Pinion, „și cumpărăm textile, pânză pentru vele, valută pentru alți negustori – fii atentă, Baru!“

În ultima vreme era mereu atentă. Apăruse ceva fragil în atmosferă, un iz de furtună, iar faptul că nu înțelegea despre ce era vorba o speria.

Piața mirosea a ananas fiert și ghimbir proaspăt, sare roșie și anason. Prin bătaia tobelor, chemarea dansatorilor și strigătele mulțimii în urunoki, oriati și noua limbă a negoțului, afalona, răzbătea clinchetul schimbului de perle de recif pe monede de metal.

— Soliiiiiiiiit! strigă Baru. Vreau să văd...

— Știu.

Solit își abătu atenția de la lucru și zâmbi. Era fierar și se arăta generos cu tot ce făurea, inclusiv cu ea.

— Du-te să te plimbi!

Excelent. Acum putea să cerceteze adevărata însemnătate a cuvântului „tratat“.

Găsi taraba vopsită în albul Mascaradei a unui negustor străin. Bărbatul care păzea grămada de postav – țesut din lâna oilor, despre care Baru înțelesese că erau niște dobitoace proaste alcătuite numai din păr – ar fi putut trece drept taranoki de la depărtare, deși de aproape îl dădeau de gol cutele diferite ale pleoapelor și netezimea nasului. Aceasta fu prima impresie pe care și-o făcu Baru despre oamenii din Falcrest: fălci încleștate, nas drept, ochi adânci și cu cute la pleoape, piele de o nuanță mai deschisă de cafeniu, arămiu ori culoarea ovăzului. La acea vreme nu lăsau impresia c-ar fi atât de diferiți de ei.

Bărbatul părea plictisit, iar fetița, fără nicio rușine, se opri lângă taraba lui. Avea gârzi, două femei cu capul ras și îmbrăcate în pantaloni marinărești, dar erau ocupate să se-nțeleagă cu un tânăr pescar taranoki.

— Bună, drăguț! zise bărbatul de la tarabă.

Dădu la o parte un teanc de mostre și-i făcu loc. Baru remarca uimită ce urunoki excelentă vorbea. Pesemne era un negustor foarte dedicat sau foarte priceput la limbi străine și la alte culturi, pentru că adeseori negustorii nu pricepeau cum să fie prietenoși în Taranoke.

— Părinții tăi au nevoie de material pentru vreme friguroasă?

— De ce sunt chele? întrebă Baru arătând cu degetul spre gărzile care, fie prin gesturi, fie prin priceperea lor la vorbe îl făcuseră pe prietenul lor pescar să roșească.

— Corăbiile sunt pline de păduchi,, replică negustorul, cercetând obosit piața din priviri.

Avea sprâncene groase, care-i străjuiau ochii ca niște fortărețe.

— Iar păduchii ăștia trăiesc în păr. Și nu cred că părinții tăi au nevoie de material, nu cu clima asta. Ce-o fi fost în capul meu să încerc să vând postav aici? O să mă întorc acasă sărac.

— A, nu, îl liniști ea. Sunt sigură că putem croi lucruri din materialul tău și, în plus, l-am putea vinde negustorilor care merg spre nord și scoatem profit. Folosești bancnote?

— Prefer monede și nestemate, deși, atunci când cumpăr, plătesc cu bancnote.

Avea în stânga lui un teanc de palimpseste din piele de oaie – pergamente cu însemnări făcute cu cerneală, care puteau fi șterse și refolosite.

— Astea sunt cifrele tale?

— Da și sunt, clar, prea importante ca să ți le arăt.

Negustorul de postav alungă iritat o muscă.

— Deci părinții tăi folosesc bancnote?

Baru prinse musca și o strivi.

— Nimeni nu folosea la început. Dar acum, când corăbiile voastre vin atât de des, toată lumea trebuie să aibă așa ceva, pentru că se pot cumpăra multe lucruri cu ele, zise ea, apoi îi puse o întrebare la care știa răspunsul,

dar descopri se că era util să-și ascundă istețimea. Ești din Mascaradă?

— Imperiul Măștilor, drăguț, sau Republica Imperială. E nepolitic să prescurtezi.

Bărbatul se uită la gărzile lui încruntându-se părintește, ca și cum se gândea că poate aveau nevoie de supraveghere.

— Da, aia e casa mea, deși n-am mai văzut Falcrestul de ani buni.

— O să ne cucerim?

O privi pe îndelete, mijind gânditor ochii.

— Noi nu cucerim niciodată pe nimeni. Cucerirea e o treabă sângeroasă și, pe lângă asta, e cauza multor molime. Ne aflăm aici ca prieteni.

— Curios lucru că vindeți bunuri pe monede și nestemate, dar cumpărați numai cu bancnote! observă Baru.

Tonul cuvintelor i se schimbase, și nu întru totul din propria voință: pentru câteva clipe vorbise ca mama ei.

— Pentru că, dacă înțeleg eu cum stă treaba cu cifrele, asta înseamnă că luați toate lucrurile de care ne folosim noi în negoțul cu alții și ne dați hârtie, care merge numai la voi.

Negustorul de postav se uită brusc la ea cu o privire pătrunzătoare.

— Părinții mei se tem, adăugă Baru, stânjenită de privirea lui.

Bărbatul se aplecă spre ea și, dintr-odată, fetița recunoscu expresia pe care o mai văzuse și-n alte piețe, pe chipul altor negustori. Lăcomia.

— Părinții tăi sunt cu tine?

— Mă descurc și singură. Pe aici toți se cunosc între ei. N-am cum să mă rătăcesc. Dar dacă vrei să cumperi un telescop...

— Mor după telescoape, replică el, gândindu-se probabil că fata nu știa ce-i ăla sarcasm. Unde sunt?

— Acolo sus, îi arată ea cu degetul. Mama e vânătoria Pinion, iar tații mei sunt Solit fierarul și Salm scutierul.

La auzul acestor vorbe, bărbatul își țuguie buzele de parcă ideea mai multor tați îl deranjase. Poate că în Falcrest nu aveau tați.

— Și tu?

— Mă cheamă Baru, răspunse ea, căci oamenii din Taranoke își spuneau cu bucurie numele. Baru Cormoran, pentru că numai un cormoran mă putea opri din plâns.

— Ești o fată foarte isteasă, Baru. O să ai parte de un viitor strălucit. Mai vino pe la mine! Întreabă de Cairdine Farrier!

Când merse mai târziu să discute cu părinții ei, nu se putu abține să nu-i cântărească tații din priviri, apoi mama, țuguindu-și buzele ca și cum își înghițise mucii. Cumpără însă două telescoape și un set de oglinzi, ceea ce-l bucură până și pe Salm cel prevăzător.

* * *

Ultimul convoi al Mascaradei din anotimpul negoțului dădu roată Recifului lui Halae și aruncă ancora chiar înainte de intrarea în portul Iriad, în compania unei fregate cu pânze roșii – o corabie de război, așa cum se așteptase tatăl Salm. Pe punte roiau marinari care lătrau ordine în stânga și-n dreapta. O copilă cu un ochean ar fi putut, dacă era prea curioasă pentru binele ei și o fiică prea neascultătoare ca să-și vadă de treabă, să se cațere pe vulcan și să se uite toată ziua. Baru avea un astfel de ochean și era exact genul ăla de fiică.

— Au soldați la bord, le zise ea părinților ei, încântată să descopere de una singură așa o chestiune rău prevestitoare.

Acum avea să fie inclusă în consiliile din curte și în șușotelile despre tratate otrăvite.

— Cu armuri și sulite!

Tatăl Salm nu-și puse însă scutul ca să se lupte cu ei. Mama Pinion n-o luă pe Baru deoparte ca să-i explice taxonomia sergenților și a ofițerilor, diversitatea armelor și natura Mascaradei. Tatăl Solit nu-i dădu să mănânce ananas și nu-i ceru amănunte. Părinții ei lucrau în curte, vorbind în șoaptă despre tratate și ambasade.

— Odată ce-au construit-o, zicea Salm, n-au să mai plece.

La care Solit îi răspundea pe un ton plat ce suna a ceartă-fără-ceartă:

— Au s-o construiască fie că semnăm, fie că nu. Trebuie să ne impunem condițiile.

Simțindu-se neglijată și, ca atare, nedorind să-și vadă de treburile și cifrele ei, Baru îi bătea la cap.

— Solit, când o să te apuci din nou de fierărit? întrebă ea în timp ce el băga în saci recolta de varec ca s-o ducă la cuptoare.

Când era Baru mică, Solit făcuse niște obiecte frumoase și periculoase din minereurile din pământ și din izvoarele termale.

— Când se termină anotimpul negoțului, îi răspunse el.

— Și mama o să treacă muntele, la câmpie, să folosească sulița aia de ucis mistreți pe care i-ai făcut-o?

— Sunt sigur că da.

Baru se uită fericită la mama ei, ai cărei umeri lați și al cărei mers cu pași mari erau mai potrivite pentru vânătoare decât pentru fabricarea de telescoape, și apoi își privi celălalt tată, care putea să bată toba la fel de aprig precum lupta.

— Și când au să vină soldații, tatăl Salm o să folosească sulița de ucis oameni pe care i-ai făcut-o?

— Ești murdară din cap până-n picioare, copilă, zise Solit. Du-te acasă la Lea Căutătoarea de Perle după niște piatră ponce. Și ia și niște bani de hârtie și cumpără ulei de măsline.

* * *

Baru citea mult despre *tratate, monedă și arbitraj*, iar când nu mai putea citi sau nu mai înțelegea, o bătea la cap pe mama Pinion sau cădea pe gânduri. Clar exista o problemă, pentru că anul trecut părinții ei erau mai fericiți.

Lucrurile trebuiau aduse din nou pe făgașul cel bun. Dar cum?

În piața din Iriad, neguțătorul Cairdine Farrier stătea la taraba lui cu cele două gărzi, care aveau pe chip o expresie de pescăruși mulțumiți. Piața picase într-o zi furtunoasă de sfârșit de anotimp, gri și amenințătoare, aproape de perioada în care vânturile alizee ciclice ale Mării Cenușii aveau să se transforme în viforul iernii. Însă golful Iriad apăra piața de marea agitată, iar toboșarii continuau să bată la tobe. Baru se duse glonț la taraba neguțătorului de postav.

Farrier stătea de vorbă cu un câmpean taranoki care bătuse drumul până acolo de dincolo de munte. Baru fusese învățată să nu vorbească cu câmpenii, așa că se duse la gărzile negustorului. Femeile cu capul ras o priviră de sus, mai întâi în treacăt, apoi iritate, după care, când văzură că fetița n-are de gând să plece îi arătară un zâmbet slab, sau cel puțin una dintre ele o făcu. Cealaltă se uită la tovarășa ei căutând îndrumare, ceea ce-i spuse lui Baru că, cel mai probabil, femeile erau soldați. Îi mai dădu de înțeles și care dintre ele era superioara celeilalte.

Nu citise și nu chibzuiise degeaba.

— Bună, micuțo! zise cea mai înaltă în grad.

Avea pielea de culoarea pământului rodnic, buze late și ochi albaștri strălucitori ca ai unei ciori de junglă. Purta o tunică albă pătată și pantaloni bufanți strânși la genunchi. Vorbea o urunoki superbă, precum Cairdine Farrier.

— Ați fost aici tot anotimpul, spuse Baru. Nu plecați niciodată cu corăbiile de negoț.

— O să plecăm acasă cu ultimul convoi.

— Nu cred, răspunse fetița.

Cealaltă femeie se îndreptă un pic de spate.

— Nu cred că sunteți gărzile personale ale lui Cairdine Farrier și nici măcar negustorese, pentru că ați fi aflat până acum că la piața din Iriad n-ai nevoie de gărzi, iar el v-ar fi trimis să căutați clienți.

Femeia bătoasă zise ceva în afalonă, limba din Falcrest, iar din ce citise în dicționar, Baru prinse cuvintele „băștinașă” și „furat”. Numai că femeia cu ochi albaștri nu făcu decât să se lase în genunchi.

— A zis el că ești o fetiță foarte isteată.

— Sunteți soldați, nu? De pe corabia aia. Corabia aia de război care a stat aici tot anotimpul, ancorată la loc ferit, în timp ce restul negustorilor veneau și plecau, iar voi vă trimiteați rapoartele acasă. Și asta e evident. Un neguțător n-ar fi învățat limba unei insulițe așa de bine ca voi, ceea ce vă face spioane. Iar acum că alizeele scad, corabia voastră a venit în port ca să rămână definitiv.

Femeia cu ochi albaștri o cuprinse după umeri.

— Ciocârlie mică, știu ce înseamnă să vezi vele ciudate în port. Mă cheamă Shir și sunt din Aurdwynn. Pe când eram o copilă, Mascarada s-a oprit în portul din Treatymont, mărșăleț nostru oraș. S-au luptat cu Ducele Lachta și mi-a fost și mie frică așa cum ți-e și ție acum. Totul s-a terminat însă cu bine și mătușa mea a reușit să-l omoare pe ducele ăla îngrozitor. Poftim, ia un bănuț! Du-te și cumpără un mango și adu-mi-l, o să-ți tai o bucată din el!

Baru păstră bănuțul.

La finalul zilei, fregata cu pânze roșii din port lăsă bărci la apă. Soldații începură să vină la țarm, conduși de ofițeri îmbrăcați în piele pătată de sare și cu măști de oțel pe față. Baru îi urmări prin ochean pe bătrânii din Iriad însoțindu-i pe soldații Mascaradei în noua lor clădire, o ambasadă albă construită din beton amestecat cu cenușă.

Mai târziu, Baru trase concluzia că acela trebuie să fi fost momentul în care se semnase tratatul: „Un act federativ în beneficiul reciproc al poporului din Taranoke și al Republicii Imperiale Falcrest”.

La apusul soarelui își ridicară drapelul, doi ochi deschiși într-o mască, înconjurați de niște mâini împreunate, iar în dimineața următoare se apucară să taie tuf ca să construiască școala.

* * *

Anotimpul furtunos se abătu asupra ținutului Taranoke și totul începu să se năruie.

Baru se baza pe dragostea de cunoaștere și învățatură a mamei ei ca să înțeleagă ce se petrece. Pinion însă deveni distantă și ușor de scos din fire, iar dragostea pentru cele două îndeletniciri fu umbrită de o furie groaznică, mocnită, lăsând-o pe Baru să pună singură indiciile cap la cap.

Așa le explica ea cum stau lucrurile unora dintre ceilalți copii, cei ai Leei Căutătoarea de Perle și ai Haei Cocs de Cenușă. Între aceștia, verișoara ei de-a doua, Lao, era cea mai mare și deja se înălțase până peste poate – avea picioarele lungi ca ale unei berze. Când stătea între stâncile de sare din ascunzătoarea lor secretă de pe malul mării și asculta poveștile lui Baru, era nevoită să-și strângă genunchii la gură.

— Câmpenii sunt supărați pe noi din cauza tratatului, zicea ea. Ei spun că e din cauză că Taranoke e neatârnat, dar am trădat această neatârnată când am lăsat Mascarada să-și construiască ambasadă. Noi însă știm că nu-i așa. (La care toată lumea o aproba în șoaptă, pentru că toți fuseseră crescuți să recunoască felul invidios de-a fi al insipizilor de pe șesurile estice din Taranoke.) Sunt de părere că ne-am adus un aliat străin ca să-i amenințăm și tot ei cred că vrem monopol asupra noului negoț.

Evenimentele îi dădură dreptate. La începutul anotimpului ploios, toți copiii din Reciful lui Halae și din împrejurimi se înghesuiră în fortăreața lor sărată de pe malul mării, ca să le explice Baru ce era cu focurile.

— Câmpenii au trimis un detașament de război, le zise ea, savurând puterea de a-i face să icnească și să se aplece în față ca să audă mai bine, și, mai ales, de-a o face pe Lao să-și cuprindă genunchii cu brațele și să se uite la ea cu teroare și admirație. Au trecut muntele și-au dat foc la o parte din plantația de cafea și trestia de zahăr. A fost un mesaj, pricepeți? Așa că familiile din zona portului s-au adunat în consiliu la Iriad și au trimis și ele un detașament de război. Campioni care să-și poarte scuturile la răsărit și să răspundă provocării.

— Ce-au să facă? întrebă Lao, spre marea satisfacție a lui Baru.

— Au să discute, dacă pot, răspunse ea, aruncând o piatră dintr-o mână-ntr-alta ca să pară nepăsătoare. Au să se lupte, dacă nu pot discuta.

— Cum se luptă?

Ce plăcere extraordinară să fii fiica lui Salm scutierul și a lui Pinion vânătoria, fruntea campionilor din zona portului!

— Războaiele se duc între campioni într-un cerc de tobe. Tobele bat și campionii se înfruntă cu sulița și scutul până când învinsul cedează sau moare.

Baru lovi cu putere piatra cu care se juca de piatra de sub ea ca să le facă să sară.

— După care câmpenii se duc acasă îmbufnați, iar noi le vindem textile la prețuri strigătoare la cer.

Numai că lucrurile nu se petrecură astfel. Când detașamentul de război porni să traverseze muntele și să-i provoace pe câmpeni, alături de el mășăluia și garnizoana Mascaradei. În tratat se vorbea de „apărarea reciprocă”.

Acolo pierdu Baru șirul evenimentelor, fiindcă mama Pinion și tatăl Salm mășăluiră și ei alături de ceilalți, cu scuturile, sulitele și cuțitele lor de obsidian. Detașamentul de război urca pe coasta muntelui ca o grămadă pestriță precum coada unui păun. Printre ei, cozile împletite ale lui Salm erau un însemn al gloriei. Pinion își purta sulita în spate, prinsă cu o curea, pe pielea-i închisă la culoare. Iar soldații mascați ai Mascaradei se încolonau în urma lor, cu drapelele fluturând, scormonind pământul în marș.

Trecuse multă vreme de la ultimul război dintre cei din zona portului și câmpeni. În Iriad erau vendete vechi, soții care nu acceptau să-și ia soți de la șes, bărbați care nu acceptau să-și dea sămânța pentru copilul unei femei câmpene. Însă în vreme de prosperitate le fusese ușor să lase ura la o parte.

Baru și tatăl Solit rămaseră acasă. Sticlarii nu mai ardeau varec, așa că nu mai existau oglinzi de șlefuit. În absența neguțătorilor Mascaradei în port, bancnotele nu aveau nicio valoare, dar lucrurile nu stăteau chiar așa, pentru că toată lumea dorea să aibă valută pentru când aveau să sufle iar alizeele și dădea șocant de mult la schimb pentru câteva bancnote.

Neguțătorul de postav Cairdine Farrier veni personal s-o invite pe Baru să se înscrie la noua școală, un complex mare cu ziduri de tuf deasupra golfului.

— A! făcu tatăl Solit cu asprime în glas. Știu și eu? Ce-ați putea-o învăța voi și n-o putem învăța noi?

— Despre țările de pe țărmurile Mării Cenușii, răspunse Farrier, zâmbind conspirativ către Baru. Noi tipuri de aritmetică și algebră. Astronomie – avem un telescop excelent construit de stakhieczii din nordul îndepărtat. Știință și disciplinele pe care le cuprinde. Diverse cataloage de păcate și eșec social, continuă el zâmbind. Republica Imperială este hotărâtă să-i ajute pe cei pe care-i întâlnește.

— Nu, zise tatăl Solit, prinzând-o de umăr. Ajutorul vostru e un cârlig de pescuit.

— Tu știi cel mai bine, desigur, replică Farrier, deși lăcomia încă nu-i dispăruse din ochi.

Fără Salm și Pinion, Solit se simțea singur și deznădăjduit, iar Baru insistă să i se dea voie să meargă la școala aceea minunată, ce-i putea oferi răspunsurile la întrebările pe care de-abia începuse să și le pună — „Ce e lumea“ și „Cine o conduce“, și multe altele. Fie că-l înfurie, îl întristă ori îl făcu să-și dea seama că n-o mai putea stăpâni, rugămințile ei își atinseră scopul. (Mai târziu, Baru avea să se întrebe deseori cum stătuse treaba de fapt și trăsese concluzia că nu fusese niciunul dintre acele motive. Solit văzuse focul la orizont și dorise să-și știe fiica în siguranță.)

Se duse la școală. Avea uniforma ei și propriu-i pat într-un dormitor aglomerat, iar în prima ei oră despre societate științifică și incrasticism învăță cuvintele „sodomit“, „tribadistă“, „crimă socială“ și „moștenire curată“ și mantra guvernării: „Ordinea e preferabilă dezordinii“. Avea de învățat poezioare și silogisme, „Îndoielile filosofiei revoluționare“, lecturi dintr-o versiune pentru copii a „Manualului manumisiunii“ din Falcrest.

„Știi atât de multe“, își zicea Baru în sinea ei. „Trebuie să învăț tot. Trebuie să știu numele fiecărei stele și fiecărui păcat, să descopăr secretele scrierii de tratate și ale schimbării lumii. După aceea mă pot întoarce acasă și-o să știu cum să-i redau fericirea lui Solit.“

Învăță și o mulțime de alte lucruri: astronomie, ereditate socială și geografie. Făcu o hartă a Mării Cenușii cu alizeele sezoniere, care duceau navele într-un cerc mare și simplu în sensul acelor de ceasornic (alte cuvinte noi) pe ocean, pornind de la răsărit, din Falcrest, coborând spre sud, în apropiere de Taranoke și Oriati Mbo, și continuând peste țări cu multe nume, până la nord la Aurdwynn și înapoi spre Falcrest.

Atâtea țări! Spre sud, Oriati Mbo, educată și fragmentată, formată din federații ca o pătură cusută din petice. Spre nord, Aurdwynn cel rece, unde, în loc de anotimpul furtunilor era *iarnă*, și nu creștea niciun fruct bun, iar teritoriul era împânzit de lupi.

Și Falcrest. Sigur deținea o mulțime de secrete care trebuiau descoperite.

— Tu *ai putea* să mergi în Falcrest, Baru Cormoran!

Igienistul social Diline, un om blând cu pielea de culoarea peștilor albicioși, arătă cu condeiul spre ea.

— La încheierea studiilor, fiecare copil promițător va da examenul pentru intrarea în administrația publică, marele egalizator al Împăratului. Prin metodele de gândire incrustică, vom determina funcția ta în societate. Poți deveni traducătoare sau poți intra în rândul cărturarilor sau al tehnocraților în vreo țară îndepărtată.

— Împăratul locuiește în Falcrest? întrebă verișoara de-a doua Lao.

Noaptea își împărtășeau în șoaptă zvonuri despre Împăratul tăcut și despre Tronul fără Chip pe care stătea acesta.

Diline zâmbi cu blândețe.

— Da. Cine știe să recite *Îndoiala ierarhică*?

Știa Baru.

Examenul de intrare în administrația publică îi deveni steaua călăuzitoare. Avea să-i ceară să recite secretele puterii, își imagina ea. Însemna să-l facă pe tata Solit să zâmbească din nou.

Însă chiar în acea zi, Diline le ținu o lecție despre demonstrația moștenirii stricte limitate.

— Un tată de sex masculin, zicea el, uitându-se atent la clasă, ca și cum se aștepta ca un mistreț să sară din mijlocul lor. O mamă de sex feminin. Nici mai mult. Nici mai puțin.

Clasa nu-l crezu. Verișoara Lao începu să plângă. Baru încercă să arate că această „demonstrație” idioată nu era valabilă și avu parte de prima ei dispută cu strigăte. Ea

era fiica unei vânătorițe, a unui fierar și a unui scutier, iar acum îi ziceau că *nu* avea dreptate?

Trebuia s-o întrebe pe mama Pinion.

Numai că Pinion se întoarse acasă singură.

Se întoarse acasă de la război, catastrofa scăldată în sânge de la Jupora, unde infanteriștii marini ai Mascaradei îi împușcaseră pe campionii câmpenilor și le măcelăriseră detașamentul armat. Cuprinzând în mâini fața tremurândă a tatălui Solit, își povestise cu glas răgușit propria-i catastrofă:

— Salm a dispărut în timpul marșului către casă. Printre soldații străini erau niște bărbați care-l urau. Cred că ei l-au luat.

— Pentru ce? Întrebă Solit cu glas reținut, înghețat, disperat să-și înăbușe emoțiile sau să nu se lase copleșit de ele. Ce-au găsit vrednic de ură?

— Pe tine. Niciunul dintre acești bărbați nu are soț. Ei îi *urăsc* pe soți.

Își înclină fruntea spre a lui.

— S-a dus, Solit. Am căutat... am căutat atâta...

Când se întâmplă acest lucru, Baru – din cauza orei despre societatea științifică și incrasticism – nu putu decât să întrebe: „Salm a fost tatăl meu adevărat? Sau a fost doar un sodomit?”

Și din cauza asta, tatăl Solit începu să țipe și-i spuse mamei Pinion că fata mergea la noua școală. Și din cauza asta, mama Pinion o pocni furioasă și o alungă din curte pe Baru, care fugi plângând în hohote înapoi la pereții albi și la drapelul mascat.

Desigur, mama ei veni să-și ceară scuze și plânseră, și redeveniră o familie, sau cel puțin partea îndurerată a uneia. Suferința fusese însă provocată, iar școala părea să știe mai multe chiar și decât mama Pinion, care n-o mai învăța nimic, ci doar șușotea cu Solit despre foc, sulită și „rezistență”.

— Rămâi la școală, îi spuse Solit. Acolo ești cel mai în siguranță. Omul ăsta, Farrier – continuă el cu nărilor fremătând a dezgust – nu va permite să ți se facă rău.

„Trebuie să aflu de ce i s-a întâmplat asta lui Salm“, își zise Baru. „Trebuie să înțeleg, ca să pot preveni așa ceva în viitor. N-am să plâng. Am să înțeleg.“

Asta fu prima lecție a lui Baru despre cauzalitate, însă nu și cel mai important lucru pe care-l învățase vreodată de la mama ei.

Pe-acela îl învățase mai înainte, cu mult înainte de școală sau de dispariția curajosului tată Salm. Cu ochii la corabia de război cu pânze roșii din portul Iriad, Baru întrebă:

— Mamă, de ce vin aici și încheie tratate? De ce nu ne ducem *noi* la *ei*? De ce sunt atât de puternici?

— Nu știi, copilă, răspunse mama Pinion.

Din câte își amintea Baru, era pentru prima dată când auzea asemenea vorbe din gura ei.